

Studie over de meningen en standpunten van de Belgen ten aanzien van de coronacrisis / Covid-19

Een gezamenlijk initiatief van

en

April 2020

Een maand na het begin van de quarantaine voor het coronavirus/Covid-19, hebben het PR-bureau Whyte en het onderzoeksbureau Dedicated besloten een gezamenlijke studie uit te voeren naar de meningen en de standpunten van de Belgen die met deze uitzonderlijke crisis geconfronteerd worden. Tijdens het paasweekend werd een grote enquête afgenomen bij een representatieve steekproef van de Belgische bevolking tussen 15 en 75 jaar (1.500 effectieve respondenten). Dit onderzoek had tot doel volgende informatie te meten:

- hoe de Belgen de berichtgeving van de media over de crisis volgen:
 - beoordeling van de berichtgeving door de media,
 - informatieverwachting van de Belgen,
 - de wens dat de media hun redactionele inhoud (niet) uitbreiden naar andere thema's dan de crisis, en met welke thema's/onderwerpen
- beoordeling van de standpunten en uitspraken van de belangrijkste actoren in de samenleving in deze uitzonderlijke periode,
- voor mensen die in loondienst werken:
 - de veranderingen in werkgewoontes en de beoordeling van de eventuele communicatie die deze personen hebben met het bedrijf en/of de instelling waarvoor zij werken, alsmede de soorten informatie die zij ontvangen en verwachten te ontvangen,
 - de impact van de crisis - die een groot deel van de werknemers in gedeeltelijke of volledige werkloosheid en/of telewerk heeft doen belanden - op het gevoel deel uit te maken van hun bedrijf en/of instelling,
- voor de bevraagde Belgen: de impact die de quarantaine – en meer in het algemeen de coronacrisis/Covid-19 – reeds heeft gehad op hun meningen en standpunten, alsook de impact die de crisis op lange termijn zal hebben op deze meningen en standpunten
- ten slotte onderzoekt de enquête de meningen van de Belgen over de quarantainemaatregelen/instructies en hun perceptie van de naleving van deze regels, in de eerste plaats door henzelf en ten tweede door de bevolking in het algemeen.

2. Methodologie en steekproef

In het kader van deze enquête werden **1.500 Belgen tussen 15 en 75 jaar** bevroegd. Meer specifiek:

- Alle respondenten werden willekeurig geselecteerd uit het Dedicated @panel (Ded@panel), op basis van quota's van de belangrijkste socio-demografische criteria, namelijk
 - de provincie waarin de woonplaats gelegen is (de gemeenten in Brussel),
 - het geslacht,
 - de leeftijd,
 - de sociale klasse (vastgesteld op basis van opleidingsniveau en beroepssituatie),
 - en de gezinssituatie,
- de vragenlijst is ontwikkeld door Dedicated in samenwerking met Whyte,
- De enquêtes werden afgenomen van **10 tot 14 april 2020**,
- de gemiddelde tijd die nodig was om de online vragenlijst in te vullen bedroeg 16 minuten,
- op de totale steekproef (**N = 1.500**) bedraagt de maximale foutenmarge (d.w.z. voor waargenomen frequenties in de buurt van 50 %) **± 2,5 %**.

3. Beschrijving van de steekproef

De geanalyseerde steekproef is samengesteld als volgt :

Quota's		Gecorrigeerde steekproef *	
De regio	Vlaanderen	700	45 %
	Brussel	300	20 %
	Wallonië	500	35 %
Het geslacht	Mannen	730	49 %
	Vrouwen	770	51 %
De leeftijd	15-24 jaar	201	13%
	25-44 jaar	489	33%
	44-55 jaar	256	17%
	55+ jaar	554	37 %
TOTAAL		N = 1.500	100 %

*Om een voldoende grote analysebasis te hebben voor elk van de drie gewesten van het land, hebben we een zogenaamde "niet-proportioneel gestratificeerde steekproef" uitgevoerd: de ruwe steekproef bestaat uit 700 respondenten in Vlaanderen, 300 in Brussel en 500 in Wallonië. Op het niveau van de verwerking hebben we de nodige afwegingen gedaan om het effectieve gewicht van elk van de drie regio's in het "totaal" te corrigeren. Dit "totaal" kan dus worden gelezen als zijnde perfect representatief voor de nationale bevolking tussen 15 en 75 jaar. De regionale basissen zijn groot genoeg om betrouwbare extrapolaties van de resultaten per regio mogelijk te maken.

4. Presentatie van grafieken en analysecriteria

Elke dia wordt op dezelfde manier opgesteld: de titels geven het thema aan en de vraag wordt boven de grafiek hernomen.

Onderaan de pagina specificeren we

- de basis (de aard van en het aantal respondenten waarop de vraag betrekking heeft). De meeste vragen zijn gericht aan de gehele steekproef, maar sommige vragen worden "gefilterd", dat wil zeggen dat de vraag alleen aan bepaalde categorieën respondenten werd gesteld. Bijvoorbeeld: vragen over de communicatie met het bedrijf en/of de instelling waar ze werken worden alleen gesteld aan werknemers ...
- evenals het type antwoorden: in dit geval hebben we voor deze enquête alleen "begeleide antwoord-vragen" gesteld, namelijk vragen waarbij de respondenten de mogelijkheid kregen om –afhankelijk van het type vraag- één of meer antwoorden te kiezen [*deze verschijnen op het scherm*]. Dit is de gebruikelijke manier van werken voor online enquêtes.

Wat de grafieken betreft, zijn de resultaten onderverdeeld volgens 3 criteria:

- de regio: Vlaanderen (VI), Brussel (Bru) en Wallonië (Wall),
- het geslacht: mannen en vrouwen
- en de leeftijdscategorie : van 15 tot 24 jaar, van 25-34 jaar, van 35 tot 54 jaar, en 55+ jaar.

Totaal N = 1.500	Vlaanderen N = 700	Brussel N = 300	Wallonië N = 500	Mannen N = 730	Vrouwen N = 770	15-24 jaar N = 201	25-34 jaar N = 489	35-54 jaar N = 256	55 + jaar N = 554
----------------------------	------------------------------	---------------------------	----------------------------	--------------------------	---------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------	-----------------------------

5. Technische fiche van de enquête (over te nemen bij publicatie)

De volgende informatie wordt idealiter in het “kadertekst” opgenomen wanneer de enquête wordt gepubliceerd (gebruikelijke technische fiche):

De enquête werd afgenomen door Dedicated, onder leiding van Marc en Sacha Dumoulin, bij een representatieve steekproef van 1.500 Belgen tussen 15 en 75 jaar. De steekproef werd genomen volgens de quotamethode die de belangrijkste sociaaldemografische criteria omvat, namelijk provincie (de gemeenten in Brussel), geslacht, leeftijd, sociale klasse en gezinssituatie.

Op de totale steekproef (**N = 1.500**) bedraagt de maximale foutenmarge (d.w.z. voor waargenomen frequenties in de buurt van 50 %) **± 2,5 %**.

De enquêtes werden afgenomen van **10 tot 14 april 2020**.

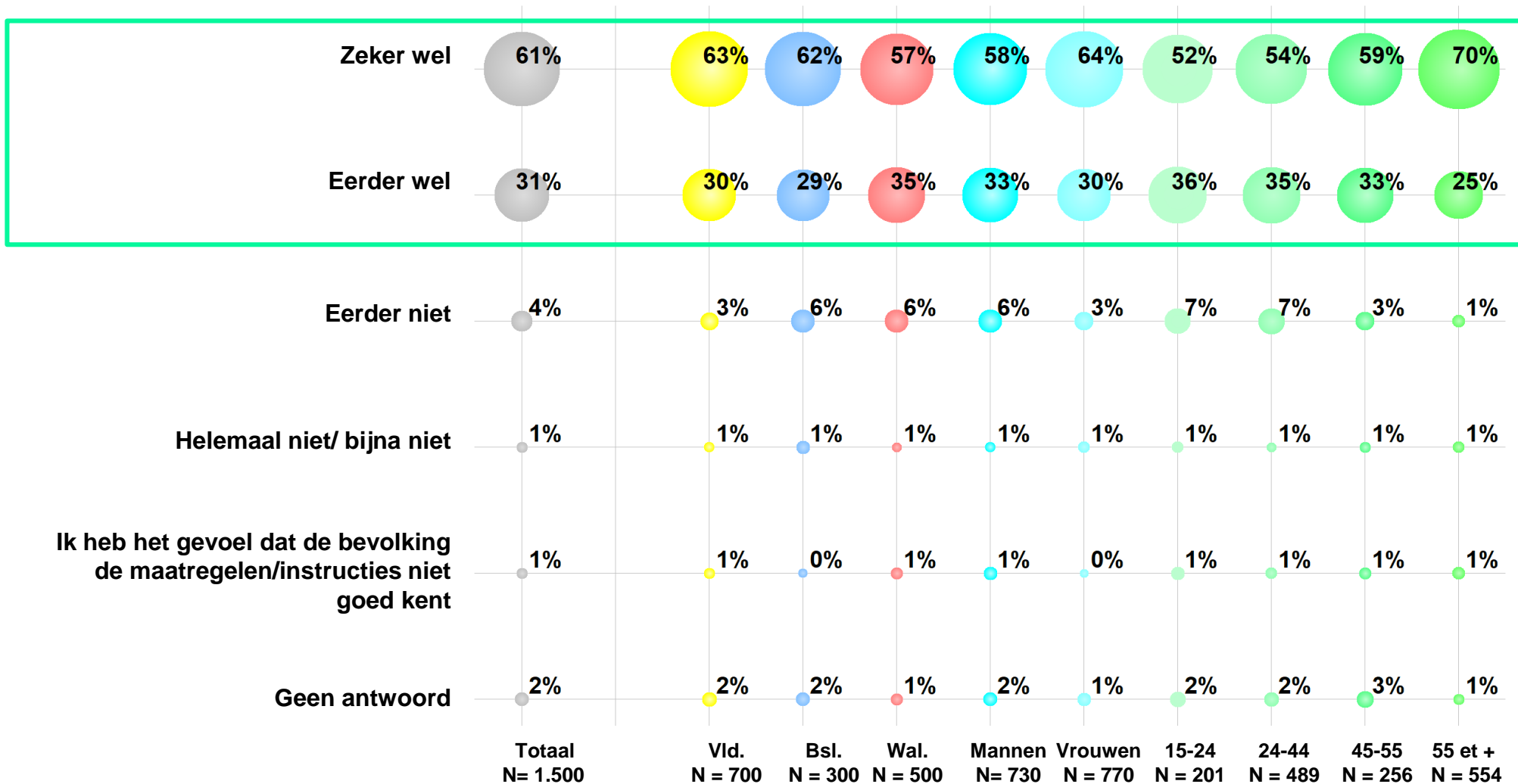

5.1. Naleving van de quarantainemaatregelen/instructies

5.1.1. De beoordeling van de persoonlijke naleving van de maatregelen/instructies

V. 6 c) Heeft u het gevoel dat u persoonlijk de quarantainemaatregelen/instructies respecteert?

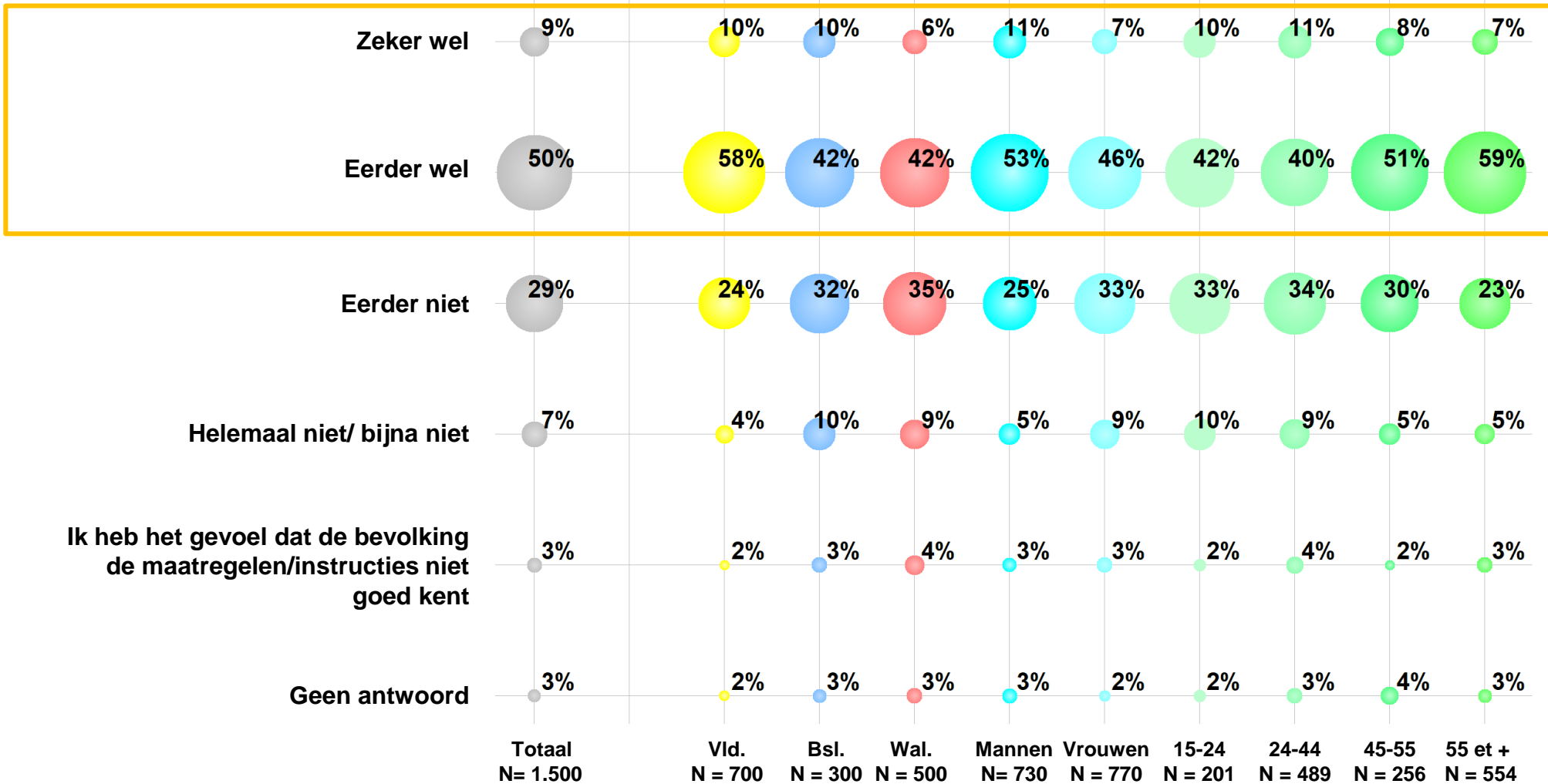

[%, "geholpen antwoorden-vraag" ; basis : totale steekproef ; N = 1.500]

5.1.2. De beoordeling van het naleven van de maatregelen/instructies door de bevolking

V. 6 c') Heeft u het gevoel dat de bevolking in het algemeen de quarantainemaatregelen/instructies respecteert?

[%, "geholpen antwoorden-vraag" ; basis : totale steekproef ; N = 1.500]

5.1.3. Joggen, wandelen, fietsen... onverantwoorde activiteiten?

V. 6. d) Vindt u dat mensen die zich bezighouden met de volgende activiteiten burgerzin hebben/zich verantwoord gedragen?

- Joggen?
- Wandelen (alleen, met familie of met kennissen)?
- Fietsen (alleen, met familie of met kennissen)?

Overzicht van de gehele steekproef

	Joggen?		Wandelen?		Fietsen?	
• helemaal verantwoord	26%	58%	28%	60%	26%	58%
• eerder verantwoord	32%		32%		32%	
• eerder onverantwoord	12%	18%	10%	15%	11%	17%
• helemaal onverantwoord	6%		5%		6%	
• ze kennen de maatregelen/instructies niet (goed)	6%		6%		6%	
• het hangt ervan af	14%	24%	15%	25%	14%	24%
• geen antwoord	4%		4%		4%	

[%, "geholpen antwoorden-vraag" ; basis : totale steekproef ; N = 1.500]

5.2. De impact die de crisis al heeft gehad op de meningen en standpunten van de Belgen

V. 6 a) Tot slot willen we u enkele vragen stellen over hoe de coronacrisis / Covid-19 uw mening en uw manier van leven al heeft beïnvloed en in de toekomst waarschijnlijk nog zal beïnvloeden. Op welke aspecten van uw leven heeft de huidige crisis momenteel invloed (of al een invloed gehad)? Kunt u de aard van deze invloed beschrijven: heel positieve invloed (++), eerder positieve invloed (+) geen invloed (=), eerder negatieve invloed (-), heel negatieve invloed (- -), geen mening (?) (of niet van toepassing op uw situatie)?

5.2.1. Overzicht: top 10 aspecten waarop de crisis positieve invloed en negatieve invloed had

Heel positieve (++) of eerder positieve (+) invloed		Eerder negatieve (-) of heel negatieve (- -) invloed	
1. het gebruik van sociale media	38%	1. niet meer hetzelfde "contact" hebben met mensen	34%
2. het telewerk	38%	2. het bezoeken van dichtbevolkte plaatsen vermijden	31%
3. mediagebruik in het algemeen	37%	3. relatie met vrienden	28%
4. verplaatsingsgewoonten	37%	4. verplaatsingsgewoonten	26%
5. het plezier van tijd door te brengen met de familie	36%	5. plaatsen vermijden waar u denkt dat u geen mensen uit "uw gemeenschap" zult vinden	25%
6. leesgewoonten	35%	6. sport beoefenen	24%
7. eet- en kookgewoonten	35%	7. omgaan met eenzaamheid	21%
8. inrichting van de woning	35%	8. het plezier van tijd door te brengen met uw familie	19%
9. omgaan met eenzaamheid	31%	9. relatie met de medische sector	19%
10. vermijd het bezoeken van dichtbevolkte plaatsen	31%	10. de seksualiteit	18%

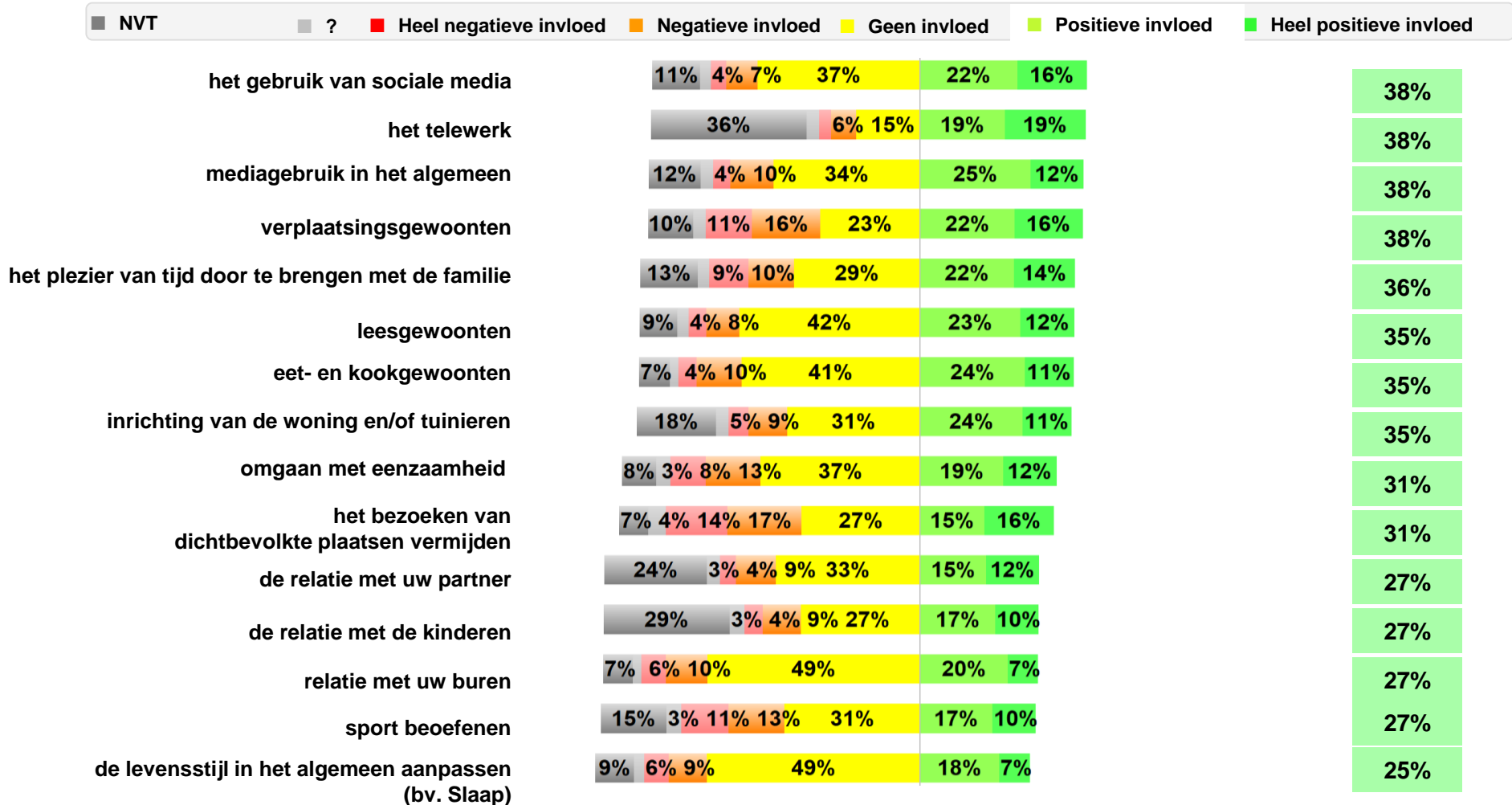
[%, "geholpen antwoorden-vraag" ; basis : totale steekproef ; N = 1.500]

5.2.2. De impact die de crisis al heeft gehad : alle antwoorden

Totale steekproef

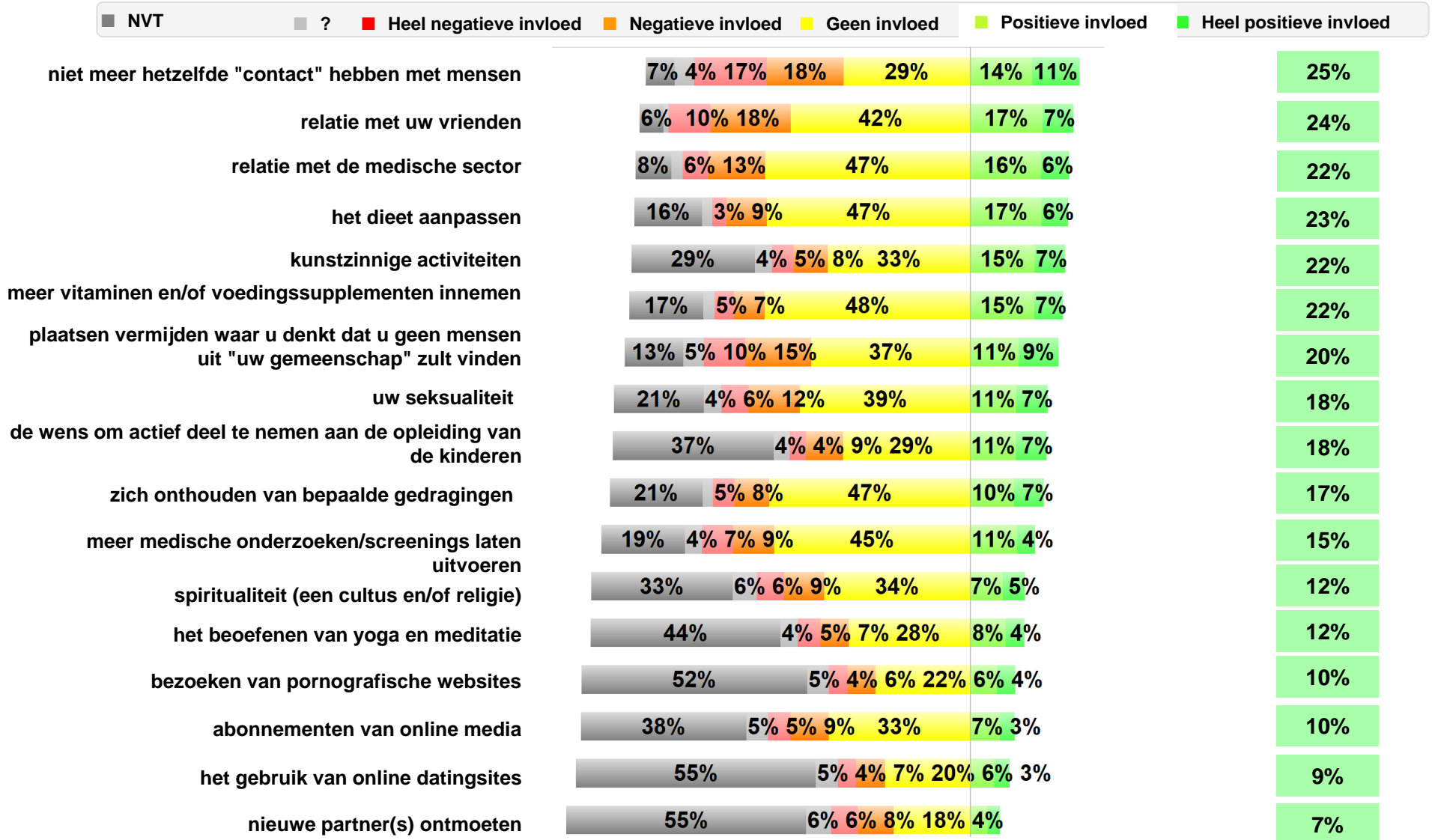
Totaal van
++/+

5.2.2. De impact die de crisis al heeft gehad : alle antwoorden (vervolg)

Totale steekproef

Totaal van ++/+

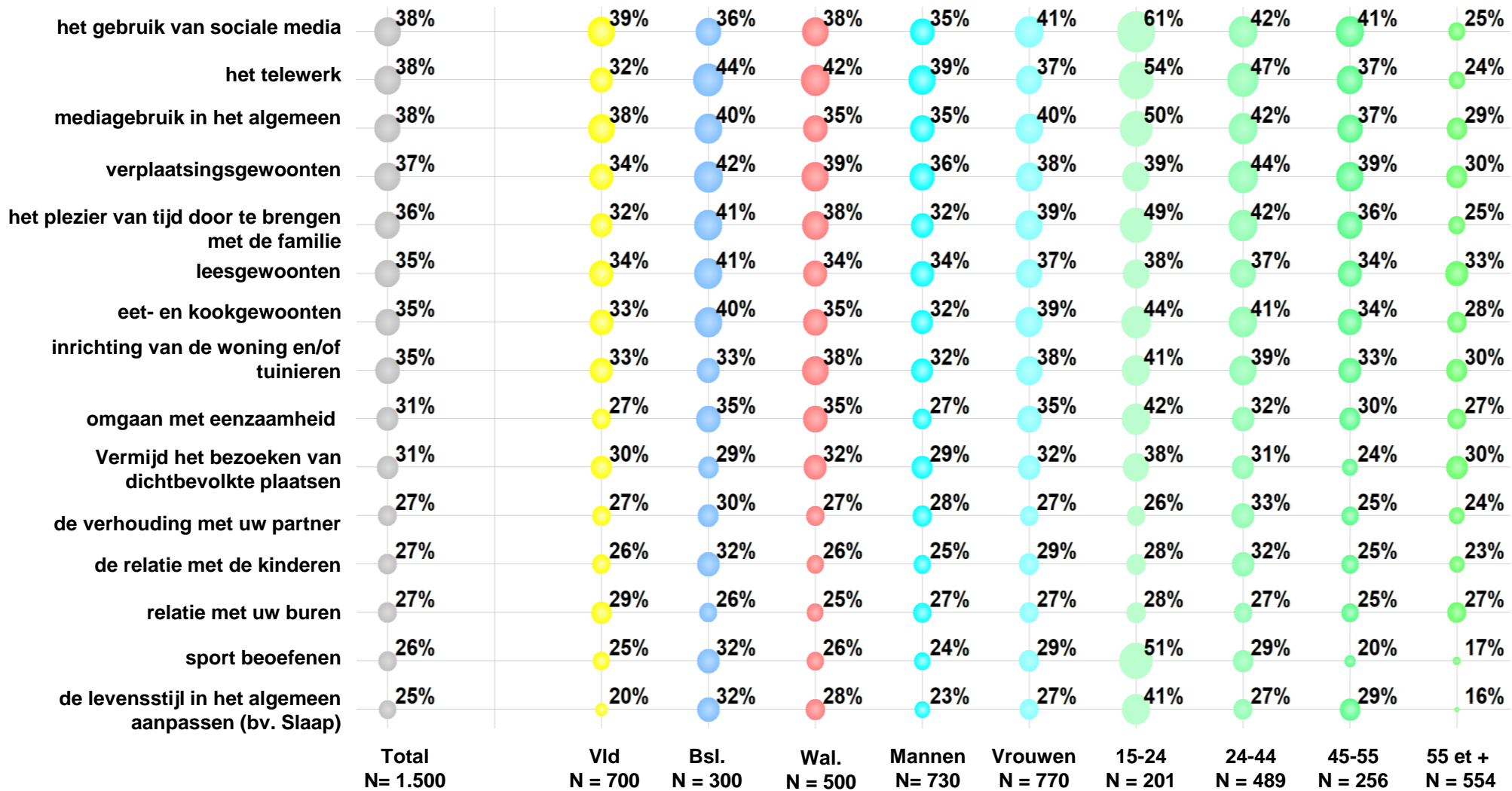

[%, "geholpen antwoorden-vraag" ; basis : totale steekproef ; N = 1.500]

5.2.2. De impact die de crisis al heeft gehad : alle antwoorden

Heel positieve (++) of positieve (+) invloed

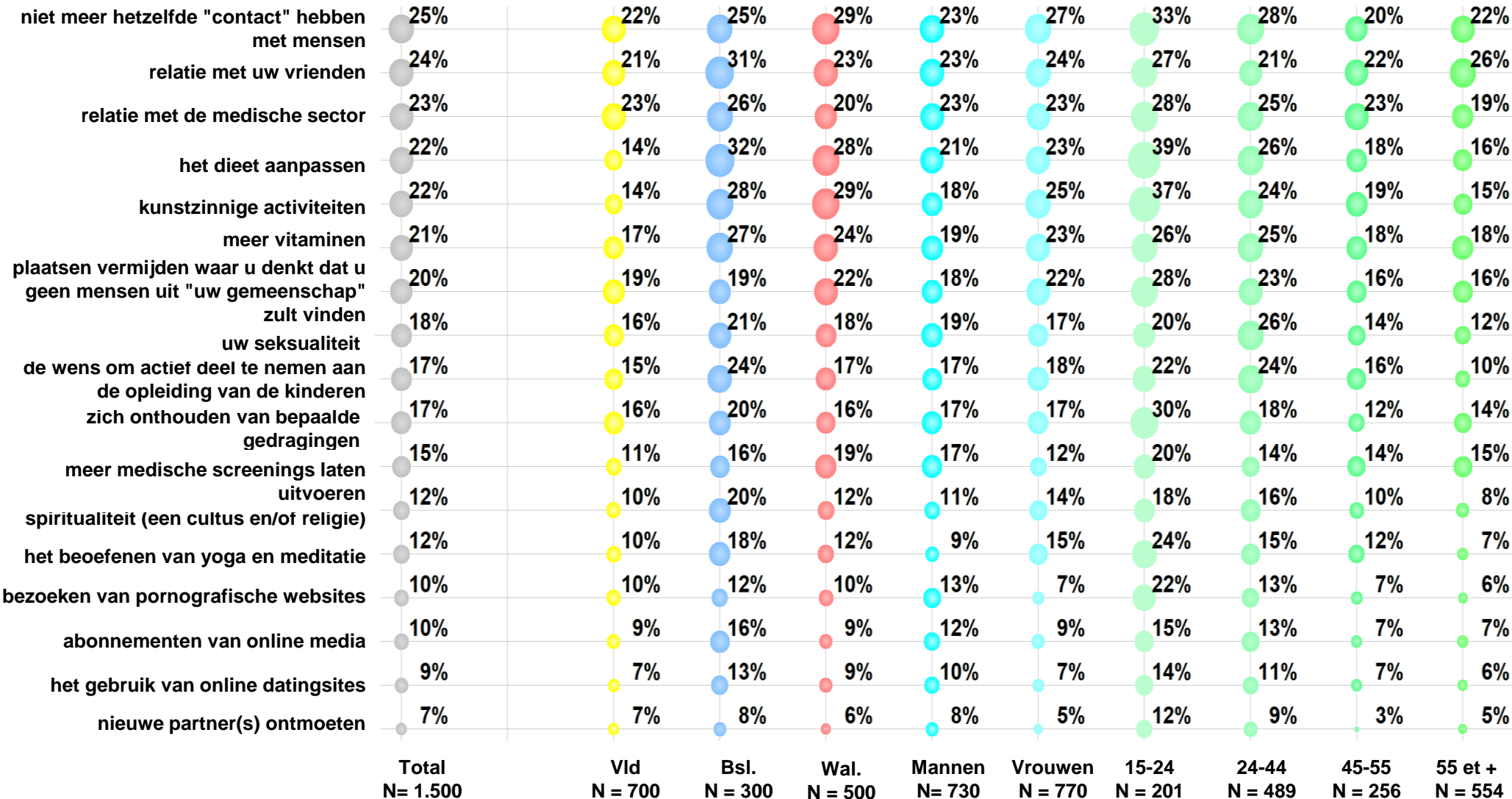

[%, "geholpen antwoorden-vraag" ; basis : totale steekproef ; N = 1.500]

5.2.2. De impact die de crisis al heeft gehad : alle antwoorden (vervolg)

Heel positieve (++) of positieve (+) invloed

[%, "geholpen antwoorden-vraag" ; basis : totale steekproef ; N = 1.500]

V. 6 b) Denkt u dat u na de crisis één of meer nieuwe gewoonten die u tijdens de quarantaine heeft ontwikkeld, in stand zult houden? Zo ja, welke? U kunt meerdere antwoorden in de volgende lijst aanvinken en/of deze lijst aanvullen. Het kan ook zijn dat u geen mening (?) heeft of dat deze vraag niet van toepassing is op u (NVT).

5.3.1. Overzicht: top 10 gewoonten die men (niet) in stand zal houden na de crisis

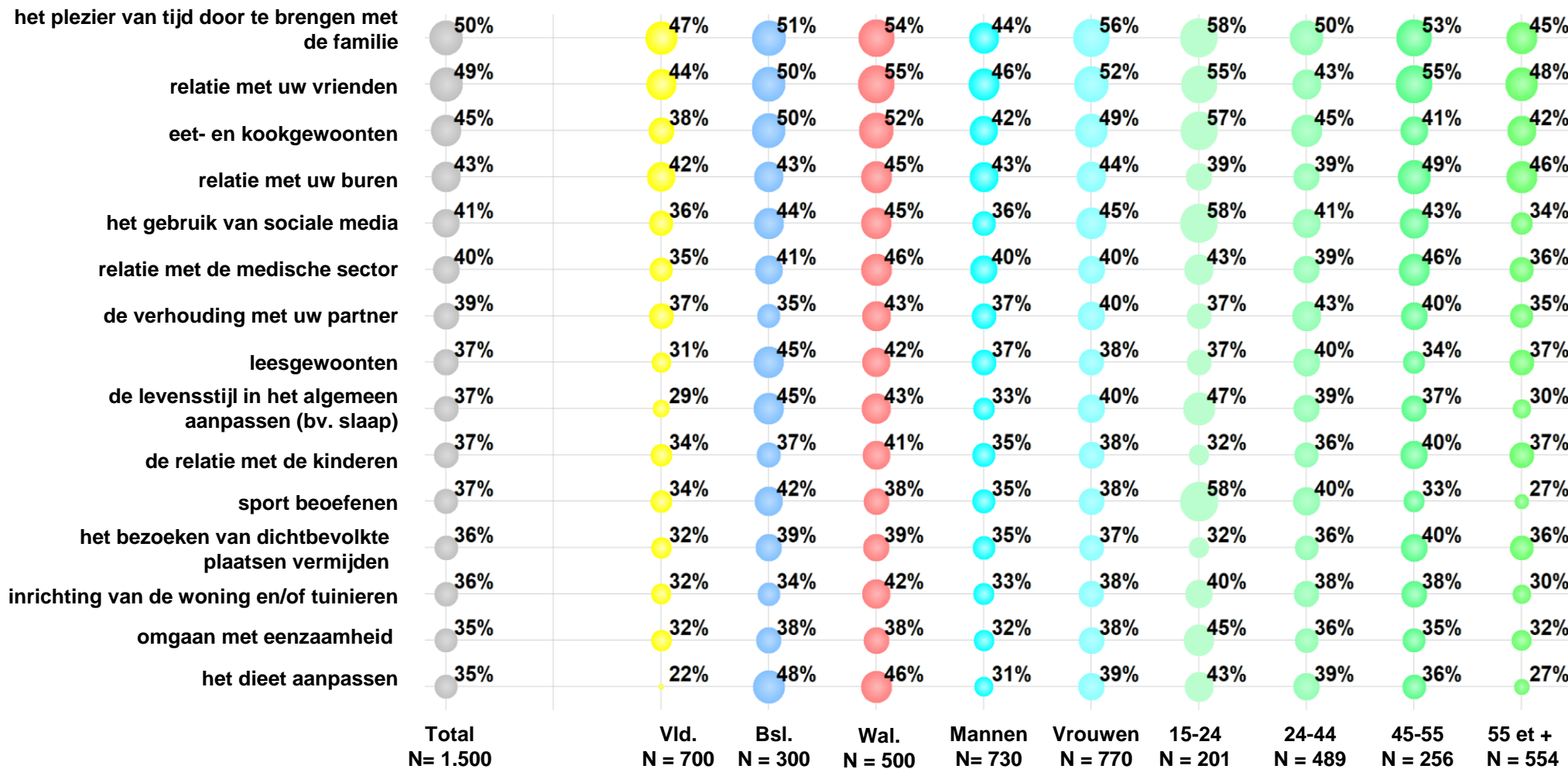
gewoonten die wel behouden worden		gewoonten die niet behouden worden	
1. het plezier van tijd door te brengen met de familie	50%	1. verplaatsingsgewoonten	46%
2. relatie met uw vrienden	49%	2. niet meer hetzelfde "contact" hebben met mensen	46%
3. eet- en kookgewoonten	45%	3. plaatsen vermijden waar u denkt dat u geen mensen uit "uw gemeenschap" zult vinden	45%
4. relatie met uw burens	43%	4. het bezoeken van dichtbevolkte plaatsen vermijden	43%
5. het gebruik van sociale media	41%	5. mediagebruik in het algemeen	40%
6. relatie met de medische sector	40%	6. het verhogen van de consumptie van vitaminen	40%
7. de verhouding met uw partner	39%	7. omgaan met eenzaamheid	39%
8. leesgewoonten	37%	8. meer medische onderzoeken/screenings	39%
9. de levensstijl in het algemeen aanpassen (bv. slaap)	37%	9. de levensstijl in het algemeen aanpassen	38%
10. de relatie met de kinderen	37%	10. De leesgewoonten	37%

[%, "geholpen antwoorden-vraag" ; basis : totale steekproef ; N = 1.500]

5.3.2. De gevolgen die de crisis waarschijnlijk zal hebben: alle antwoorden

V. 6 b) Denkt u dat u na de crisis één of meer nieuwe gewoonten die u tijdens de quarantaine heeft ontwikkeld, in stand zult houden? Zo ja, welke? U kunt meerdere antwoorden in de volgende lijst aanvinken en/of deze lijst aanvullen. Het kan ook zijn dat u geen mening (?) heeft of dat deze vraag niet van toepassing is op u (NVT).

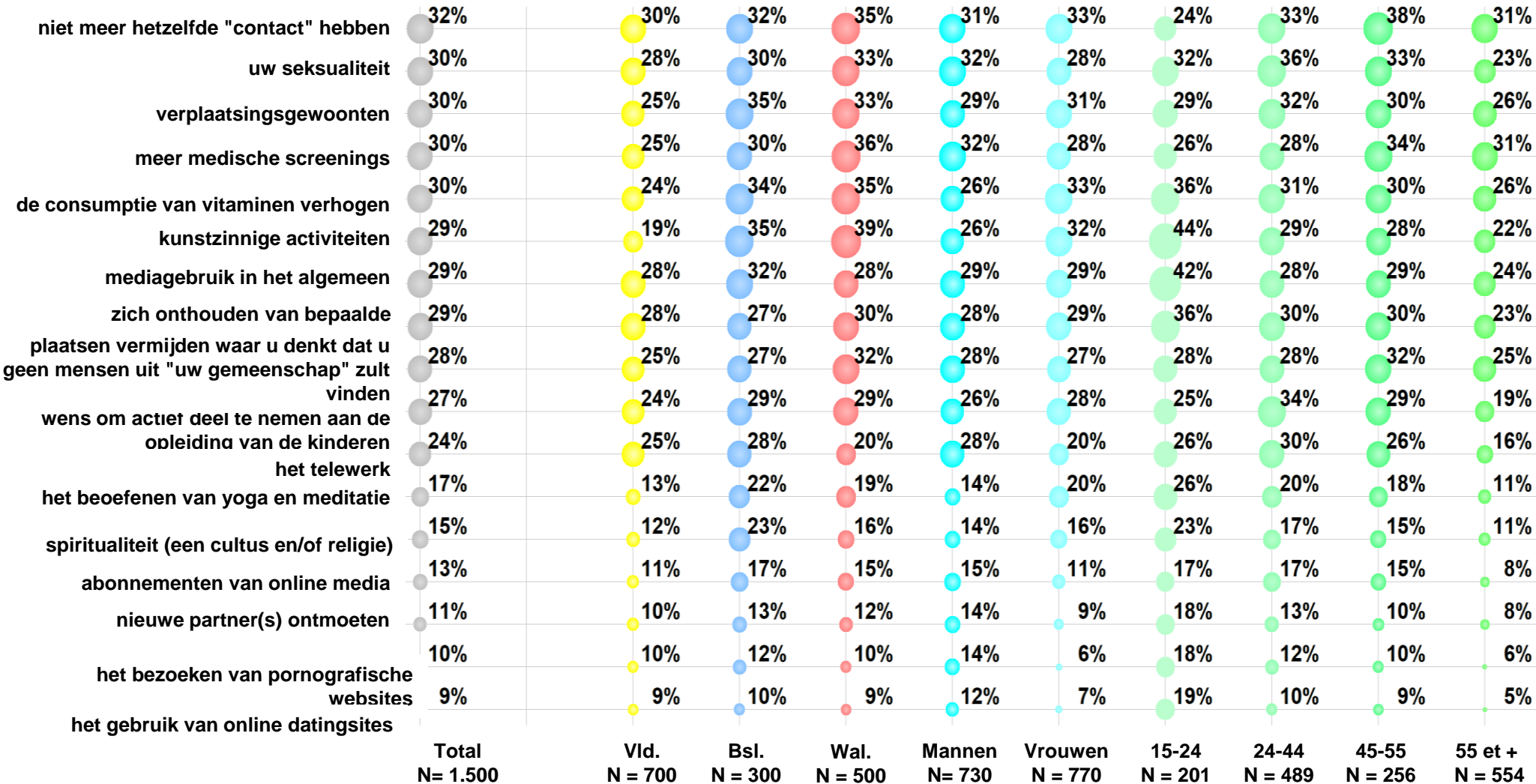
% = ja, ik zal deze gewoonte in stand houden

[%, "geholpen antwoorden-vraag" ; basis : totale steekproef ; N = 1.500]

5.3.2. De gevolgen die de crisis waarschijnlijk zal hebben: alle antwoorden (vervolg)

% = ja, ik zal deze gewoonte in stand houden

[%, "geholpen antwoorden-vraag" ; basis : totale steekproef ; N = 1.500]